

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Karl Johans gate 23 B, 0159 Oslo
Tel 22 40 53 70 • Faks 22 40 53 71
adm@extrastiftelsen.no
Org. nr. 977 468 299
www.extrastiftelsen.no

Oslo, 31. desember 2014

Høringssvar til ny lotteriforskrift fra ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering

ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering ønsker å takke Kulturdepartementet for å bli invitert til høring av 15. oktober 2014 om forslag til ny lotteriforskrift. ExtraStiftelsen støtter intensjonen bak den nye forskriften, som er likebehandling av aktører og en "rettferdig behandling av overskuddet fra lotterier".

Oppsummering

Extra-spillets konsesjon er gitt med hjemmel i lotterilovens § 6, og med lotteriforskriftens §§ 5 og 7 som retningslinjer. Når Kulturdepartementet likevel unnlater å nevne Extra-spillet i beskrivelsen av dagens situasjon, så må man kunne trekke den slutning at departementet ikke mener høringen berører rammebetingelsene til Extra, og at det dermed ikke er noe til hinder for primært å videreføre arbeidet med å innlemme Extra i tippemøkkelen, subsidiært å gi ExtraStiftelsen konsesjon for en ny periode med minst like gode betingelser som nå.

Helseformål fjerde mottaker

ExtraStiftelsen er tilhenger av enerettsmodellen og ønsker ingen uthuling av denne. Som innehaver av konsesjonen for Extra-spillet (Norges største lotteri under gjeldende lotteriforskrift) har vi imidlertid noen kommentarer.

Helse er den fjerde mottakeren av spiloverskudd i Norge, og denne delen av spillemidlene kanaliseres i sin helhet gjennom ExtraStiftelsen. Til forskjell fra de øvrige ideelle formålene, kommer spillemidlene til helse fra ett enkelt spill, Extra, og er følgelig ikke en del av "tippemøkkelen". Extra-spillet eies i fellesskap av ExtraStiftelsen og Norsk Tipping, men spillkonsesjonen tilhører ExtraStiftelsen alene. Konsesjonen er gitt av Kulturdepartementet, og varer til 31. desember 2015. Norsk Tipping drifter spillet.

ExtraStiftelsen er Norges største pengeutdelende stiftelse, og en av de aller viktigste bidragsyterne til at frivillige organisasjoner over hele landet får realisert sine ideer. I 2014 støtter ExtraStiftelsen frivillig helsearbeid med 237,2 millioner kroner, fordelt på 720 prosjekter. Kun en fjerdedel av søknadene kommer gjennom nåløyet og stiftelsen ønsker å redusere antall avslag. Det er derfor ønskelig å øke størrelsen på tildelingene. Per i dag holder man ikke tritt med den generelle prisutviklingen i samfunnet, noe som innebærer en reell nedgang.

Likebehandling av aktører

Til tross for at spillmarkedet er et monopol, er helseformålene pålagt en markedsavgift. Som eneste formål, må helseorganisasjonene betale for at Extra skal få tilgang til det norske spillmarkedet. 27,5 prosent av helsespillet Extra går til markedsavgift, noe som i 2014 utgjorde 91 millioner kroner. Til sammen, siden Extras oppstart i 1996, har helseformål betalt 1,4 milliarder kroner i markedsavgift.

Markedsavgiften kommer på toppen av utgiftene til driften, markedsføringen og utviklingen av Extra-spillet, som i 2014 er budsjettert til å være 104 millioner kroner. Både markedsavgiften på 91 millioner kroner og driftsutgiftene på 104 millioner kroner trekkes ut fra Extras overskudd før resten av Extras overskudd tilflyter helseformålene.

ExtraStiftelsen setter stor pris på Kulturdepartementets arbeid med å likestille alle aktørene på lotterimarkedet. Når det ikke står skrevet noe om markedsavgift i høringsdokumentene, antas det dermed at helseformålene i fremtiden slipper å betale avgift, på lik linje med de øvrige aktørene og formålene.

ExtraStiftelsen og helseorganisasjonenes samfunnsbidrag

Extra-spillet har i vesentlig grad bidratt til helse og utvikling for utsatte grupper i Norge. Extra-overskuddet går til forebyggende helsearbeid og rehabilitering, og samtidig bidrar stiftelsen til den frie forskningen i Norge. Siden 1997 har midler fra Extra-spillet finansiert flere enn 780 forskerstillinger (hvorav de fleste treårige) ved norske forskningsinstitusjoner innenfor fagfeltene medisin, samfunnsmedisin og samfunnsvitenskap. Dette er forskning som ikke ville ha blitt realisert uten overskuddet fra Extra.

Ufullstendig bilde

ExtraStiftelsen støtter enerettsmodellen og Kulturdepartementets arbeid for å gjøre den mer solid. Det virker imidlertid noe unaturlig å beskrive dagens lotterimarked uten å inkludere Extra: et lotteri med milliardomsetning og det største lotteriet som i dag følger gjeldende lotteriforskrift.

En ufullstendig fremstilling av lotterimarkedet gir ikke tilstrekkelig anledning til å kartlegge effektene av den foreslåtte lotteriforskriften og enerettens tåleevne.

Med vennlig hilsen

styret i ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering
for medlemmene i ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering

Generalsekretær Bjørnar Allgot, Diabetesforbundet (styrets leder)

Avdelingssjef Jan Egil Aase, Kreftforeningen (styrets nestleder)

Fagsjef Vibeke Johnsen, Nasjonalforeningen for folkehelsen

Generalsekretær Gunnar Haugsveen, Norges Blindforbund

Fung. generalsekretær Jan Monsbakken, Norske Kvinners Sanitetsforening

Generalsekretær Nils Øveraas, Den norske turistforening

Generalsekretær Tove Gundersen, Rådet for psykisk helse

Organisasjonskonsulent, Jørn Mandla Sibeko, Norsk Epilepsiforbund

Advokat Petter Kramås, Den Norske Advokatforening

Hans Christian Lillehagen

generalsekretær

Medlemsorganisasjonene:

norsk epilepsiforbund

diabetesforbundet

**NORGES
BEDRIFTSIDRETTSFORBUND**

HLF
Hørselshemmedes Landsforbund

Forbundet Mot Rusgift
fmr.no

LANDSFORENINGEN
UVENTET BARNEDØD

Redd Barna

ADHD Norge

NORGES
HANDIKAP
FORBUND

FORENINGEN FOR
HJERTESYKE BARN

KREFTFORENINGEN

LNT

Landsforeningen for
Nyrepasienter og Transplanterte

Norsk Forbund for
Utviklingshemmede

ASTMA- OG
ALLERGI FORBUNDET
- gjør Norge friskere

NORGES DØVEFORBUND

RÅDET FOR PSYKISK HELSE

LHL

Norske Kvinners Sanitetsforening

ms-forbundet
MULTIPPEL SKLEROSE FORBUNDET

Norges Blindeforbund
Synshemmedes organisasjon